

В. „Република“
излиза всѣка Сѣбота.

Абонамента на „Република“ е въ прѣдплата.

За България:

за 3 мѣсеца 1 левъ
„ 6 „ 2 „
„ 1 година 4 „

За Странство:

за 6 мѣсеца 3 лева
„ 1 година 6 „

Абонирането става на право въ администрацията и при всички телегр.-поч. станции или при мѣстнитѣ настоятели и се смѣта винаги отъ началото на мѣсеца.

Неплатени писма не се приематъ.

Рѣкописи не се връщатъ.

Единъ брой 10 ст.

РЕПУБЛИКА

ОРГАНЪ НА РЕПУБЛИКАНСКАТА МЛАДЕЖЪ

LA RÉPUBLIQUE

Organe de la jeunesse républicaine

Обявления се приематъ:

За единъ редъ гармондъ на IV стр. 15 ст. за пръвъ пжтъ и по 10 ст. на всѣки послѣдующъ.

За обявленията на I стр. — съ особно споразумѣние.

Сѣдеб. пристави плащатъ по 2 ст. на дума.

Всичко, що се отнася до редакцията и администрацията се испраша на адресъ: Редакция в. „Република“ — Сливенъ.

Порѣчки, непридружени съ стойността пмъ, оставатъ безъ внимание.

Единъ брой 10 ст.

* Всичко за народа и всичко чрезъ народа *

Сливенъ, 20 февруари 1899.

У насъ има едни хора, които иматъ, сѣкашъ, за цѣль въ живота, да се стараятъ съ всички сили да се покажатъ изпѣчени дѣятели въ общественитѣ работи, за туй тѣ навредъ се прѣдставляватъ за много благоразумни, много мѣдри или, както казва народътъ, много „дълбоки.“ Тия хора посрѣщатъ всѣка по-смѣла идея, всѣка по-рационална мѣрка, всѣко прѣдложение, което надминава уровня на тѣхния трънсалъ умъ, като младенческо увлѣчение или работа на „хлупета.“ И тогава ний ги виждаме съ едно смѣшно до глупостъ самодоволство да прѣдвкватъ разни политически басни, като мислятъ, че изказватъ недосѣгаеми по дълбочината си мѣдрости, а въ сѣщностъ даватъ атестатъ за най-плоско политическо невѣжество. Тия хора не съзнаватъ жалката роля, която играятъ, не съзнаватъ че съ своитѣ примитивни понятия ставатъ най-удобни орждия за реакционерството, че просто налагатъ своята умствена неподвижностъ като държавна мѣдростъ. Една отъ баснитѣ, които тия хора подържатъ, е че ужъ Българитѣ не били узрѣли за република, републиката била утопия на „неопечени“ обществени дѣйци.

Нека разгледаме тая басня, съ която се залъгва бай Ганьо, и да покажемъ всичката ѝ нелѣпостъ.

Защо българитѣ да сж узрѣли за князь, а да не сж още узрѣли за прѣдсѣдатель на република? Избора на първия князь зависи напълно отъ народа, та, ако кажемъ, че той не е узрѣлъ да избира прѣдсѣдатель на републиката, то трѣбва да кажемъ, че не е узрѣлъ да избира и князь, слѣдователно, че трѣбва да му се натрапва князь отъ вѣнь, отъ великитѣ сили, безъ да го питатъ, иска ли го или не. Тази е първата нелѣпостъ, която може да ни се каже. Който ще я каже, ще излѣзе партизанинъ на абсолютна монархия, та излишно е и да се спори съ него.

Втора нелѣпостъ е тая: добръ, ще ни се отговори, народътъ самъ си избира първия князь, както би избралъ и прѣдсѣдатель на република; но тоя послѣдниятъ ще бѣде нашенски человекъ, кой знай съ какво възпитание, а избраниятъ князь, който и да бѣде той, все ще има княжеско възпитание. — Прѣкрасно! ще отговоримъ ний, но именно туй говори въ наша полза. Каквото ще възпитание да има нашиятъ человекъ, той все пакъ ще знае

народния духъ, нашата дълбоко демократическа подкладка, характера на народния битъ; той ще бѣде проникнътъ отъ нашитѣ нрави, отъ нашитѣ стремежи и вълнения, и колкото и да се заглуши отъ нѣкои страсти и амбиции, пакъ нѣма да остане съвършено глухъ на общото настроение. А възпитанието на всѣки князь е аристократическо, враждебно на демократията, на народа, противоположно на неговитѣ нрави, стремежи, интереси. Всѣки князь естествено клони къмъ ограничение на народнитѣ права и къмъ монархически амбиции. Като се притури на туй възпитание общата страсть на князетѣ къмъ раскошество, салтанати и паради, че и нѣкои лични черти отъ арогантностъ, развратностъ, грандомантия, извънрѣдно честолюбие или пѣкъ жажда за кървави авантюри (слава Богу, че нашиятъ князь нѣма тия несимпатични черти!), — и ще видите до колко единъ князь, само защото е князь, може да прѣдставлява прѣимущества (!) прѣдъ единъ нашенски държавенъ мѣжъ.

Третята нелѣпостъ е, че за князь се прави еднѣжъ изборъ, а за прѣдсѣдатель всѣки 5 или 7 години, а това може да докарва дълбоки сътресения на страната. Това е една басничка, която не изисква твърдѣ оборване. При добръ съставена конституция, при правилно функциониращи власти никакви сътресения сж невъзможни при изборитѣ, още повече, като длъжността прѣдсѣдатель на република нѣма да прѣдставлява нѣщо като княжеска власть, а ще бѣде значително ограничена, та неговото промѣнение нѣма да спира нито за мигъ функционирането на държавния организъмъ. Най-послѣ, това много зависи отъ системата на избирането и отъ уредбата на висшата власть. Въ сѣщностъ дълбоки сътресения на страната се докарватъ именно при пожизнени князе, когато ги детрониратъ или убиватъ, а не при врѣменни прѣдсѣдатели.

Послѣдната нелѣпостъ е, че за прѣдсѣдатель може да стане нѣкой авантюристъ, или нѣкой вторъ „Пананчевъ“, въобще нѣкой негодяй-демагогъ, когато единъ князь всѣкога щѣлъ да прѣдставлява нѣщо по-друго . . . Ний ще кажемъ, че никаква гаранция нѣма, че единъ князь не може да се улечи негодяй. А щомъ тазъ случайностъ е възможна, то опасността при князь-негодяй, е много по-голяма, отколкото при прѣдсѣдатель-негодяй тѣй като послѣдния по-лесно може да се отстрани отколкото първия. Пѣкъ има и друго. Републиката ще знае какъ да се усягури про-

тивъ всѣкакви случайности и никога единъ прѣдсѣдатель, колкото и негодяй да бѣде, нѣма да има на разположението си толкова власть, щото да успѣе да напакошти на страната. Децентрализацията е най-добро срѣдство противъ подобни опасности.

Нужно ли е да настояваме върху прѣимуществата, които прѣдсѣдателя прѣдставлява прѣдъ княза? Единъ князь е всѣкога по-наклоненъ и повече срѣдства има да злоупотреби властта и да ограничи народа, отколкото единъ прѣдсѣдатель. Единъ лошевъ прѣдсѣдатель е до врѣме, а единъ лошевъ князь до гробъ. Единъ прѣдсѣдатель нѣма никакви грижи за закрѣпяване на династии и за увѣковѣчаване на прѣстоли, а единъ князь най-главно за туй мисли, често даже въ ущърбъ на народнитѣ интереси. Прѣдсѣдательтъ костува безкрайно по-евтино отъ княза. Каквото и да прави единъ прѣдсѣдатель, все пакъ не може да забрави произхождението си и кръвта си, не може да запуши ушитѣ си къмъ гласа на тоя народъ, върѣдъ който е израстнѣлъ и върѣдъ който ще умрѣ, а единъ князь може прѣспокойно да го направи съ арогантността на кафешантанския и развратенъ аристократически животъ.

Прочее, ако сме узрѣли за князь, дваждъ по-узрѣли сме за прѣдсѣдатель на република и срамота е да се залъгваме съ баснята, която умствено мързеливи хора разпространяватъ.

Конституционни гаранции

Нашата конституция, безъ да се докосваме за сега до чуждитѣ, е много непълна, а нѣкъдѣ е и неясна, та, като се вземе прѣдъ видъ малкото развитие на конституционния животъ у насъ, липсването на традиции, а и безцеремонното отнасяне съ нея на държавнитѣ ни мѣже, дава съ тая си непълнота и неясностъ просторъ за злоупотрѣбения, които малко или много се обличатъ въ законна форма. Освѣнъ това, нѣкои гаранции, които трѣбваше да се прѣдвиждатъ изрично именно въ конституцията, оставятъ се за въ обикновенни закони или и съвсѣмъ не се прѣдвиждатъ.

Макаръ гаранцитѣ за правленъ конституционенъ животъ да не сж толкозъ въ писаната конституция, колкото въ съзнанието на гражданитѣ, все пакъ, когато въ конституцията има изрични членове, които напълно и ясно да ограждатъ съ

гаранции нейното точно прилагане, то свободният политически живот на страната се поставя на много по-солодни основи, отколкото ако нѣма това. Едно явно нарушение на конституцията не се прави тѣй лесно, както едно нарушение, което може адвокатски да се защити чрѣз самата конституция.

Прѣди всичко, въ нашата конституция трѣбва да се прѣдвиджтъ изрично гаранции за независимо правосѣдие. Дали тая независимост ще се усигори чрѣз несмѣняемост или чрѣз избирателство, тука нѣма да говоримъ, а когато му дойде мѣстото. Важното е, да се прѣдвижда това въ конституцията, а не чрѣз обикновени закони, днесъ гласувани, сутрѣ отхвърлени. Независимо правосѣдие е такава важна гаранция, че е най-осѣдително пропушане да нѣма изрични членове по него въ конституцията. Безъ независимо правосѣдие не може да съществува законность въ една страна и самата конституция става мъртва буква.

Втората гаранция, която пакъ изрично трѣбва да се прѣдвижда въ конституцията, за да не могатъ никакви адвокатски двусмислености да има, е тая: прѣдъ еждитѣ нѣма сила никой законъ, който противорѣчи на духа на конституцията. И дѣйствително, за какво ни е и най-свободната на свѣта конституция, ако Народното Събрание може да гласува противни на нейния духъ закони и ако еждитѣ сѣдѣтъ по тия закони? Разбира се, въ една страна, дѣто хората сѣ проникнати добрѣ отъ конституционализма, и безъ да има такъва членъ, пакъ нѣма да допустнатъ гласуването на закони противни на конституцията, защото се разбира само по себе си. Но, както казахме, за да се избѣгватъ всѣкакви недоразумѣния, много по-хубаво е изрично да се прѣдвижда това, особено у насъ.

Третата конституционна гаранция е, всички чиновници безъ разлика, отъ разсильенъ до министъръ, да могатъ да се

даватъ подъ сѣдъ за служебнитѣ си прѣстѣпления направо, безъ всѣкакво разрѣшение, а сѣщо тѣй и да не се спѣва откриването и разоблачението на тия прѣстѣпления отъ печата или частнитѣ лица. Ако тази гаранция липсва, то чиновнитѣ ще бѣдѣтъ оградени отъ закона за да не излизатъ на лице тия тѣхни прѣстѣпления, които министритѣ нѣматъ интересъ да казватъ. А знае се, че министритѣ всѣкога почти иматъ интересъ да запазватъ своитѣ подведомствени, особено ако сѣ отъ партията имъ.

Четвъртата гаранция е, всѣки подведомственъ да е лично отговоренъ за извършеното отъ него прѣстѣпление и да не може да бѣде оправданъ съ туй, че е ималъ заповѣдъ отъ началството си да го извърши. Трѣбва да се прѣсѣдватъ едновременно и тозъ, който е далъ заповѣдъ, и тозъ който я е извършилъ, за да не могатъ прѣстѣпницитѣ да си отмѣтатъ отговорността единъ на други и прѣстѣплението да остава ненаказано. Сега, ако нѣкой министъръ каже на единъ околийски началникъ да убие нѣкого, тоя никакъ нѣма да се замисли, като знае, че министърътъ взема отговорността; а при тая гаранция и най-простиятъ стражаръ ще се замисли прѣди да изпълне една заповѣдъ, като знае, че самъ лично е отговоренъ. По тоя начинъ незаконнитѣ заповѣди ще се парализиратъ и едва ли ще се осѣществяватъ.

Петята гаранция е, да се прѣдвижда обезщетение за всѣки неправедно арестуванъ или осѣденъ гражданинъ, което обезщетение да пада отчасти върху държавата, а отчасти върху длѣжностнитѣ лица, които сѣ станали причина за несправедливостта. Днесъ българскитѣ граждани ги арестуватъ, разкарватъ по участъци и сѣдилища, биждѣтъ, съсиватъ, дори осѣждатъ невинно, безъ никой да иска да знае за тежитѣ материални и физически, не говоримъ за моралнитѣ, уврѣди, на които сѣ били подхвърлени. Ако се докаже, че

е станало несправедливо, кажѣтъ като турцитѣ „хата олмушъ“ и му турѣтъ точка. Това е възмутително. Както частнитѣ лица сѣ задѣлжени да даватъ обезщетение на онеправданитѣ, тѣй и държавата е длѣжна да ги обезщетява, още повече, че чрѣзъ това тя се застава да вниква за другъ пѣтъ какво върши и да не извършва грѣшки, несправедливости и произволи.

Шестята гаранция на конституцията е да указва пакъ изрично и ясно, че гражданинътъ има право да не се покори на властѣта, когато тя му дава незаконни заповѣди, и на въоръженото насилие на неговитѣ конституционни права да отговори съ въоръжена защита. Нѣкои ще кажѣтъ, че съ това се допушча анархия. Не, съ това не се допушча никаква анархия, а се прѣвкратаватъ всѣкаквито полицейски вандализми. При туй, гражданинътъ, като знаѣтъ отъ друга страна, че ще бѣдѣтъ строго наказани, когато не се покорижѣтъ на една законна заповѣдъ на властѣта или се въспротивжѣтъ съ оружие на законнитѣ ѣ дѣйствия, то тѣ ще почнатъ да внимаватъ твърдѣ хубаво да изучаватъ кое е незаконно и кое законно. Разбира се, при сегашното състояние на нашитѣ закони, а особено наказателния, които сѣ цѣла галиматия, тая задача ще бѣде май трудна, но ний вземаме прѣдъ видъ отъ една страна способността на нашитѣ хора практически да схващатъ много работи на законитѣ, отъ друга страна, освѣтлението на печата и, отъ третя, опростотворението на законитѣ.

Изричното и ясно излагане на тия шестъ гаранции въ нашата конституция е отъ най-налѣжаща необходимостъ. Безъ тѣхъ нашиятъ конституционенъ животъ ще бѣде жалка комедия.

Вжтрѣшенъ прѣгледъ

За една псувня единъ гробъ. Селянина Стоянъ Георгиевъ отъ с. Скобелово, Сливенска околия, когато билъ повиканъ отъ бирника да

ПОДЛИСТНИКЪ

Законъ за Инспекцията на класнитѣ и основни училища.

[Продължение отъ брой 3]

Да се оспорва ползата отъ изборността на окол. уч. инспекторъ е повече отъ повърхно, да не кажемъ нѣщо друго. Нека не ни се посочватъ за прѣмѣръ западнитѣ европейски държави, нека не ни се противопоставя банкруството на избирателния принципъ въ България, нека не ни се въвира въ очи прѣсловутото партизанство на учителитѣ, защото всички тѣзи нѣща, които могатъ да служатъ противъ избираемостта на окол. уч. инспектори, сѣ отживѣли врѣмето си и изгубили цѣната си между срѣдата на основнитѣ учители. Защо законодателитѣ се страхуватъ да даждѣтъ по-голѣми права на учителя въ дѣлото на нар. просвѣщение? Защо тѣ се боѣтъ отъ едни изборни училищни инспектори? Защо тѣ вървѣтъ противъ мнѣнието и желанието на всички основни учители въ страната? Защото имъ е въ интереса, види се, да държѣтъ въ мъртво-студенитѣ си клѣщи учителя, да държѣтъ народа въ невѣжество, когато това е по угодата имъ. Не ще никакво доказване, че учителитѣ ще съумѣжѣтъ винаги да си избѣржѣтъ за свои ръководители и съвѣтници много по-достойни хора, отколкото може да имъ се натрапѣтъ отъ едно партизанско министерство, по изрично желание на провинциалнитѣ деривировци. Ала българския основенъ учител е толко безпомощенъ, толко униженъ, че неговото мнѣние не важи, че той нѣма право, не може да дава съвѣщателния си гласъ на своето началство и на българскитѣ законодатели, които сѣ ѣщи като вѣщия Баяна по всички училищни въпроси.

Защо вѣщитѣ автори на закона не сѣ казали въ членъ 14, каква длѣжностъ би се дала

на единъ уволненъ окол. инспекторъ? Не ще съмнѣние, за да сѣ отвързани рѣдѣтъ на министра при облагодѣтелствуването на нѣкои свои хора. Резултатитѣ на тази неопрѣдленостъ ще си останѣтъ скритѣ, каквито бѣха и при досегашния законъ.

Въ членъ 15 се изреждатъ длѣжноститѣ на околийскитѣ и окръжнитѣ инспектори, безъ да се споменава дали окол. иматъ право да бѣдѣтъ членове въ окр. учил. съвѣтъ и безъ да е посочена тѣхната роля при назначението, прѣмѣстванието и уволнението на учителитѣ. А съ тази празнина се остава отворенъ простора на разнитѣ голѣмци при движението на учителския персоналъ. Прѣпорѣжѣтъ, партичкитѣ, ходатайствата и мнѣнията на мѣстнитѣ голѣмци ще си останѣтъ пакъ въ сила, както това бѣше и до сега. Ами защо не сѣ опрѣдѣлени случаитѣ, кога може да бѣде уволненъ единъ инспекторъ? Или това ще зависи отъ каприза на въпроситѣ голѣмци и министерството? Или пакъ ще имаме инспектори, които, подобно на единъ отъ кюстендилскитѣ, ще рекламиратъ прѣдъ учителитѣ своитѣ правителствени убѣждения?

Членъ 16 задѣлжава инспекторитѣ да ревизиратъ най-малко два пѣти всѣко училище прѣзъ годината. Поради малкото число на учебнитѣ околии и на инспекторитѣ, този членъ ще си остане една голѣма нула и „почитаемого“ министерство ще има нови случаи да се убѣди въ безпомощността на инспекторскитѣ ревизии. Така е то аслѣ, когато единъ законъ се създава не за дѣлото, а за интереса на отдѣлна класа.

Членъ 17 урежда три годишни засѣдания на инспекторитѣ, въ които се прѣдлагатъ и разискватъ разни въпроси, относящи се до учебното дѣло въ цѣлия окръгъ. Това ще бѣде нѣщо като провинциална учебна камара . . . Народно

Събрание, Министерство на Просвѣщението, П. Уч. Комитетъ, Висшия Уч. Съвѣтъ, Окр. Училищенъ Съвѣтъ, Окрѣженъ Инспекторски Съвѣтъ, Училищно Настоятелство — ето институтитѣ, които ще се грижѣтъ за прѣуспѣванието на нашето учебно дѣло. На Черна Гора можемъ служи за примѣръ, я . . .

Втората алинея на членъ 18 говори: „Околийскитѣ инспектори нѣматъ канцелярии; тѣ се намиратъ при околийскитѣ управления“. И какво по-духовито, по-ясно, по-сполучено, по-икономично отъ това? Кой знае, може би, авторитѣ на тази алинея сѣ мислили, че правѣтъ прогресивна реформа съ това, но горко сѣ се лѣгали! Необходимо е аслѣ, щото окол. началникъ да се държи въ течение на училищнитѣ работи, за да зема потрѣбнитѣ мѣрки; необходимо е да уплѣтва инспектора въ изпълнение на неговата работа; необходимо е, щото лишениѣ отъ всѣка добра участъ, отъ всѣка правда и справедливостъ народни учители да се намиратъ подъ поерѣдствения или непосредственъ надзоръ на джандармерията, която е всѣгдашенъ сѣжтникъ и помощникъ на реакцията и мрака . . .

Останалитѣ членове отъ този законъ (19—23 вкл.) нѣматъ особна важность, поради което и не се спираме върху тѣхъ.

Това сѣ главнитѣ нѣща въ новия законъ за инспекцията на класнитѣ и основнитѣ училища, и читателя вижда всичката негова несъстоятелность, венчкитѣ опити на творцитѣ му да спрѣжѣтъ учебното дѣло въ нашето отечество, да спрѣжѣтъ неговия естественъ развой, прѣдначертанъ отъ новата история на нашия народъ. Ала напразни усилия! Защото изминаха вече онѣзи врѣмена, когато реакцията можеше да расперѣ крилѣтъ си на широко, когато можеше да върлува спокойно, безнаказано . . . Защото не отъ писанитѣ закони на реакционеритѣ се движи напрѣдка на единъ народъ... **

си плаща данъка въ не трѣзвено положение напсувалъ княза. На основание драконовското положение за особата, той билъ сѣденъ и осѣденъ на 3 месеца затворъ. Въ затвора се разболява велѣдствие на нехигиеничната обстановка и на 7 т. м. умира, като оставя седемъ малолѣтний дѣца. Кой ще тегли проклѣтията на тия дѣца?

Примѣрна чистота и Сливенскиятъ кметъ Д. Бояджиевъ. Този кметъ, при това и *народенъ представителъ*, нѣмалъ въ двора си изкопанъ нудникъ, а го построилъ надъ вадата, която минава прѣзъ цѣлия Клуцохоръ! Значи нечистотията на *нашия* кметъ се носѣтъ отъ улица въ дворъ и отъ дворъ въ улица по вадата, на която хората перятъ дрехи, миѣтъ сѣдове, напояватъ градини и цѣвѣта. Не ни е чудно вече, защо градътъ е плувналъ въ най-големии мръсотии и не може да се отрѣче отъ разни епидемически болести, тъй като Д. Бояджиевъ до сега не разбралъ значението на чистотата за здравето на обществото. Какъ тогава той ще заповѣдва и изисква отъ другитъ да си пазятъ чисто вадитъ въ дворичата? Какво удовлетворение ще получи отъ кметството единъ гражданинъ, който се оплаче, че вадата му постоянно се мърси отъ сѣдитъ, когато самиятъ кметъ прави мръсотии, като циганитъ? Срамъ!

Димитъръ Петковъ отъ града ни, е говорилъ въ едно кафене, че г. г. Папанчевъ и Бояджиевъ сѣ дали по 80 напалюна, а общ. съвѣтници по 200 лева за оювзаше на избирателитъ въ врѣме на изборитъ. Молимъ г. Папанчева да отговори истина ли е?

Насила ожѣнване. Единъ отъ селскитъ учители въ Сливенска околия, искалъ да се ожени за една учителка отъ друго село, безъ да сѣ имали по нагрѣдъ нѣкакви особенни отношения. Писва ѣ той едно застрашително писмо, или да го вземе за мжѣ, или ще ѣк заяви за 120 лева, за да ѣ опозори. Учителката прималчала, не му отговорила нищо. Той я заявилъ за горнята сума, която тя нѣмала да му длѣжи. Допли да се сѣдѣтъ, той ѣ казалъ да си отиде и да не упѣнотощава никого, защото и той нѣма да се яви, и така дѣлото ще пропадне. Тя повѣрвала отишла си, но той не си отишълъ, — явилъ се и ѣ осѣдилъ. Учителката отзивирала дѣлото. Като ставаме отзивъ на горния фактъ, ний неможемъ да не се възмутимъ отъ такава една постѣлка на учителя, на когото името за сега прѣмълчаваме.

За окрѣженъ управителъ е назначенъ тукъ г. Д-ръ Юрд. Нейовъ, юристъ. Ний го познаваме за дѣятеленъ, способенъ и честенъ, но дѣлата му на тоя важенъ постъ ще покажатъ дали не сме се излътали. Нека се постави погорѣ отъ всѣкакви лични амбиции, погорѣ отъ партизанскитъ честолюбия и да уреди въ сливенския окрѣгъ една примѣрна администрация, като прѣчисти корѣнно разхайтената полиция на минжлия режимъ. Особено Сливенската полиция има нужда отъ прѣчистванье. Ще чакаме и ще гледаме.

Нашето кметство още не е бламирано и кметѣтъ още продължава да се оболщава, че народѣтъ го обича и подѣржа. Като приканяме гражданитъ часъ по-скоро да влѣзѣтъ въ правата си и да прѣдадѣтъ общинскитъ работи въ рѣштѣ на хора, които се ползуютъ съ довѣрието имъ, молимъ г. кмета да не си прави илюзии върху чувствата на гражданитъ: чловѣкъ, който на тоя важенъ постъ не показва никаква самостоятелностъ, а нѣколко пѣти се отказва най-позорно отъ мѣстиято, си, само и само да не го изтика Папанчевъ съ шайката си отъ кметското мѣсто, който за да се закрепи на длѣжностъ е готовъ най-унизителнитъ компромиси да направи, такъвъ чловѣкъ не може да очаква никакво уважение отъ гражданитъ. Не кметъ, а даже и разсиленъ не заслужава той да бѣде, толкова зависимъ и неспособенъ се покаже.

Българската интелигенция и в. „Сливенъ“. Пропустнахме въ миналия брой да съобщимъ, че г. Папанчевъ обяви въ бр. 244 на в. „Сливенъ“ слѣдната характеристика за българската интелигенция: иматъ право нѣкои лица дѣто казвать, че българската интелигенция се състояла *изключително* (к. н.) отъ магарета и подлѣци“. Това сѣ точно думитъ му, къмъ които обръщаме вниманието на цѣла интелигентна България. Ето какъ се отзовава за нея г. Папанчевъ, български депутатъ, важенъ стълпъ на „Народната“ и интименъ приятелъ на княза. Не знаеме само дали подъ сѣщата характеристика постави себе си съ всичкитъ си приятели заедно.

В. „Сливенъ“ обнародва въ послѣдния си брой едно заявление на г. полковникъ Галунски

до тукашния окр. сѣдъ. въ което тоя указва на нѣкои свидѣтели, който щѣли да потвърдѣтъ, че г. Начовичъ, а сѣщо и двореца ималъ участие въ убийството на Стамболова. Това добро, но чудното въ случая е, защо политическитъ приятели на г. Папанчева таехъ до сега тоя документъ и му дадохъ гласностъ едвамъ при падането си? Защото благоволение на двореца се изчерпа вече, нали? Ще чакаме да видимъ и какво ще каже новиятъ официозъ.

Фалшифицирани вина. В. „Бюлетинъ“, съобщава, че Министер. на фин. съ окрѣжно отъ 5 того съобщило на управителитъ на митницитъ, че се забранява внасянието на есенции за фалшифициране на вината Това е било рѣшение на министерския сѣвѣтъ, вземено съ протоколъ № 34 отъ 26 юни 1897 год., а се съобщава на митницитъ слѣдъ 20 мѣсеца! Какви бързи мѣрки взема министерството за запазване народното здравие! Ний сме надминали англанитъ и американцитъ; остава ни да достигнемъ китайцитъ.

Правителството трѣбва да се грижи за народа и за неговото добро, казано въ конституционно-монархически смисълъ. Но тъй ли излиза, когато туй правителство повече се грижи за интереситъ на двореца, на когото гледа само да угодничи за да се крѣпи на властѣта?

Въ този случай нѣма да се харчатъ поне пари, но пакъ не взело никакви мѣрки, а оставени сѣ били свободно да влѣзѣтъ разни отрови въ страната ни, които тровятъ народа. Фалшификацията на сѣвѣтнитъ продукти сѣ вземали изврѣдно широки размѣри особено на спиртнитъ пицѣта по причина неплодородието въ послѣднитъ дѣвѣ години. Ний знаемъ че ракиитъ сѣ фалшифицирани съ сѣрвѣста киселина, сѣщо и оцѣта, а вината сѣ фалшифицирани съ гипсъ, стицца, калицилова киселина и пр. врѣдителни вѣщества за организма. А тѣзи пития се пиятъ отъ българския народъ, отъ народа, който храни царя, министра, попа, чиновника и всички тѣртѣи;

Ново сливане. Вѣстникитъ бѣхъ писали, че цанковисти и лѣжесѣдинисти сѣ водѣли прѣговори за едно сливание. Днесъ идемъ да извѣстимъ на нашитъ читатели, че това сливание е свършенъ фактъ. Новата партия е съ стара програма и съ реакционни стрѣмления. Когато бѣхъ лѣжесѣдиниститъ на властъ тѣ страшно мразяхъ „мастития старецъ“; а цанковиститъ какво не говорихъ противъ лѣжесѣдиниститъ. Сега се раздалувахъ. Всичката работа била въ властѣта, а не въ името на принципи и програми.

Лѣкаритъ. Молѣтъ ни отъ с. Исмаилъ-факъ, Карнобатско, да запитаме имали околийски лѣкаръ за Карнобатска околия понеже отъ 2 години въ селото имъ не стѣпилъ лѣкаръ. На мѣсто да чакатъ отговоръ отъ друго мѣсто, ний ще имъ отговориме. Карнобатска околия има 30—40 хиляди жители, а пакъ сѣ назначали единъ лѣкаръ, който трѣбва да прѣгледва всѣки денъ болнитъ въ болницата, да ходи изъ града по визити и пакъ да свари да ходи по селата. Туй е физически невъзможно; и Господъ да слѣзе отъ небето пакъ не може свари да прѣгледва болнитъ. Лѣкаря излазя по околията когато има епидемия. А въ такъвъ случай много селяни ставатъ жертва на болести, които, ако има лѣкаръ, бихъ се изцѣрили. Лѣкаритъ у насъ сѣ малко, защото трѣбватъ конюшници, перачници, гжлбарници и пр. на княза. Въ единъ отъ слѣдующитъ броеве на вѣстника си ще се повѣрнемъ съ специальна статия по този въпросъ.

Държавата ни до това ли дѣредаже достигна, щото българскитъ граждани — войници да ходятъ почти боси по улицитъ?! Срамъ оцѣрли челото ни оня денъ, като видѣхме вѣствоя на единъ докторъ офицеръ, на когото за сега прѣмълчаваме името, да ходи изъ улицитъ на града съ ботуши, който почти нѣмахъ ни токозе, ни подмѣтки, и партненкитъ му се подаваха отъ всѣка страна.

При това и доктора безъ да се стеснява, безъ да се срами отъ гражданитъ развожда въпроснитъ вѣстовой съ себе си да пазарятъ изъ чаршията.

Обръщаме вниманието на началството му. Срамно е г-да да имате безплатни държавни слуги, па и при това да ги оставяте да ходятъ почти боси изъ улицитъ.

Колко ни струва смъртѣта на княгинята. В. „Миръ“ съобщава, че правителството е похарчило за погребението на княгинята 830,000 лева, безъ да се смѣта безработицата на всички учрѣждения и направенитъ расходи изъ провинцията. Онзи денъ умрѣ прѣдсѣдателя на французската република Феликсъ Форъ, погребението му е струвало 160,000 лева. Тази сума за да се

отпусне трѣбвало да се вземе съгласието на камарата. А у насъ безъ да се пита нѣкой и хайде, 830,000 лева! Нѣкой казвать, че не били толкова, а около два милиона. Ний положително незнаемъ, нѣ факта си остава фактъ, че много сѣжно коштува погребението на княгинята. Бирницитъ се растячали като бѣсни да събиратъ данѣци, секвистратъ и послѣднитъ останки отъ необходимото, населениего кански пици отъ нѣмотията, хиляди сирачета, вдовици, старци, болнѣ молѣтъ се съ кър ави сълзи за помощъ, земледѣлцитъ, занаятчиитъ нѣма що да ѣдатъ, а нашитъ нови управници безъ никакво гризение на сѣвѣстѣта хвърлихъ на вѣтѣра толкова сиромашки потъ само да удовлетвѣрѣтъ единъ царски капризъ. Ний имаме толкова пужда отъ икономии, а тѣ разпиляватъ ли распиляватъ. Правѣтъ икономии отъ народната просвѣта, отъ болницитъ; затварѣтъ училищата за дѣцата на народа, не даватъ на бѣднитъ да влизатъ въ болницитъ, а отпущатъ милиони за погребението на една обикновена жена. Не е ли цѣлъ скандалъ, не е ли расипничество да се пряхосатъ толкова сиромашки потъ на вѣтѣра?

Покакваме тукашния кметъ *Добри Бояджиевъ* да яви, кои сѣ причинитъ за уволнение на подсекретаря при град. общинско управление — защото имъ бѣше неугоденъ и имъ прѣчеше на партийнитъ имъ работи ли? Защо и въ качество на какъвъ е присѣтствувалъ при това уволнение съпартизанитъ му, ексъ-прѣдсѣдателя на тукашния окрѣж. сѣжъ Ной Марковъ, и *общинското управление клубъ ли е на подижмата „народна партия“*, та тамъ да ставатъ партизанскитъ имъ събрания толкова вечери?

Нашиятъ кметъ умѣ лесно да си потѣпка сѣвѣстѣта и да изключва безчелозѣчно по 20 души най-добри и способни народни учители изведнѣжъ, само за да прикрие меркитъ дѣла на бившия инспекторъ Цухлевъ, да запази и кметското си кресло, та не е чудно да уволни единъ служащъ въ повѣреното му отъ народа (sic!) управление подъ прѣдлогъ на неакуратностъ въ службата, а въ сѣжностъ поради сѣвѣстъ други причини, за което той самъ се прави лѣжець и страхливецъ, безъ капка гражданска доблѣсть, какъвто се е показалъ при мъчеливѣтъ си объяснения съ пострадалия. Ами дѣ е акуратността на г. кмета, когато по цѣла година често пѣти лѣже гражданитъ съ голе общания, че ще имъ испълни тѣхната промба? И съ горѣказаното уволнение за неакуратностъ, споредъ него да не мисли той да печели популярностъ между гражданитъ, ужъ че не тѣрпи никакви неакуратности, че ужъ е най-справедливия човѣкъ? Много късно се е сѣтилъ за това! Мжчно ще задѣржи вече сѣжпото за него кметско кресло, за което бѣше плакалъ на митинга!

Тартюфщина

Заедно съ прѣждеврѣмнатата смъртъ на българската княгиня цѣла България се покри въ черно, цѣла България плувна въ сълзи. Телеграми, вѣнци, съболезнования, комасии, депутации, 500,000 лева, заупокойни литургии, папахиди и много още нѣща се поднесоха данъ на лицемѣрието, жертва на тартюфщината. Не стигаще всичко това, ами излѣзе и *височайшата* заповѣдъ за траурната форма на общественитъ служители. Министерството на нар. просвѣщение бърза да испълни тази *височайша* заповѣдъ и пздава своето окрѣжно отъ 25 януари т. г. подъ № 936, въ което, край другото, е казано и слѣдното: за чиновницитъ подведомствени на министерството *безусловно е задължително: черна грѣска, черни копчѣта, крепъ на лъвия рѣкѣвъ и на шапката*. Ние нѣмаме нищо противъ сѣжеленията и скърбѣтъ на обществото по единъ или другъ печаленъ случай, но, право, никога не вѣрзахме, че тѣзи скърби и сѣжеления ще трѣбба да бѣдѣтъ задължителни за нашето чиновничество. Ние не прѣдполагахме никога, че едно Министерство на Н. Просвѣщение ще проповѣдва и прави задължително лицемѣрието между своитъ учители. Г-да! що искате съ това? Каква е цѣльта и какви ще бѣдѣтъ резултатитъ на това ваше разпорѣждане? Неужели вие незнаете, че вѣншицото проявление на скърбѣта е фалшъ, е лицемѣрие, още повече, кога се то налага съ заповѣдъ. Разбираме да бѣде човѣкъ раболѣненъ, разбираме да искате отъ чиновницитъ бездѣйствието и мълчание, разбираме да упражнявате върху имъ всевъзможнитъ си сортове морални влияния; но никога не разбираме — да ги карате силомъ да носѣтъ траурто

облекло по случай смъртта на една жена, да ги карате силомъ да ставатъ тартюфи.

А пъкъ на нѣкъдѣ усърдието е отишло още по далечъ. Така, ние знаемъ, че нѣкои уч. инспектори сж карали да основаватъ учителитѣ нѣкакви фондове за *увъкопчение* паметьта на покойницата; ние четохме по вѣстникитѣ, че учителитѣ и директора при Кюстендилското *pedag.* училище вече основали таквъ фондъ. Идеа повече отъ прѣкрасна, повече отъ благородна. Ала, умрѣ Левски, умрѣ Ботевъ, умрѣ Славейковъ и десетки още *високозаслужили* наши дѣйци, и никой не се сѣща да основава фондове на тѣхно име и паметь. Но . . . тѣ не сж били короновани глави, за тѣхъ нѣмаше височайша заповѣдъ, за тѣхъ не се прѣдписва трауръ, на тѣхната юбилейна паметь нашитѣ учители посвѣщаватъ по единъ часъ! . . .

Г-да! по-голъма самостоятелностъ, по-малко лебоугодничество и пълзливостъ.

„СЛАВА БОГУ!“

„Слава богу!“ бѣхъ първитѣ думи, които стояхъ въ началото на едно антрефиле на единъ провинцияленъ вѣстникъ, съ което оповѣстваше на читателитѣ си падането на Стоиловото Министерство.

„Слава богу!“ каза онази частъ отъ българския народъ, която съзнателно се борѣ противъ оная сбирщина, която обичаше да дѣйствува въ тъмнината при „огасени свѣщи“, за да нанесе „двойни“ и тройни побѣди на свойтѣ противници.

„Слава богу!“ казваме, най-послѣ, и ний, които не искаме да видимъ отечеството си тѣй рано опропадено економически и на вѣчни врѣмена заробено отъ нѣколко гладници.

„Слава богу“ е онази благодарственна молитва, която всѣки произнася, когато види цѣлътъ си постигната.

Смисълътъ на тази молитва не знае само този, който съ апатия се отнася къмъ явленията, които всѣкидневно се извършватъ прѣдъ неговитѣ очи, който не знае истинската цѣль на живота, който е пропитъ отъ онова робско политическо възпитание, което го е научило да посрѣща и испраща всѣки дармождъ съ думитѣ; „геленъ аамжсъ, гиденъ беимисъ“ А съ таквъ възпитание сж пропити почти двѣ трети отъ българскитѣ граждани върху плѣшитѣ на които всѣки тиранинъ е кръпилъ своята тирания.

Само тази индеферентна маса не произнася днесъ горнитѣ благодарственни думи, а оправдава факта — крушението на ноевия ковчегъ — съ афоризма: „отъ бога било тѣй наредено!“

Българската интелегенция, когато днесъ тържествува за своята побѣда, нека да не мисли за извършена своята задача и да каже като праведния Симеонъ: „нинѣ отпущаеши“ . . . , а сериозно да се замисли върху бжджето на народа ни.

До когато народа ни се намира на това низко културно стѣпало; до когато економическитѣ условия, въ които днесъ проживяваме, не сж тѣй ясно разграничени; до когато отдѣлнитѣ класи по чисто економически причини не сж оформени и не сж взели опрѣдѣленъ характеръ, до тогава нашата интелегенция не може, и не трѣбва, да мисли своята мисия за свършена. Ролята и значението на истинската наша интелегенция въ областта на народното пробуждане и културно развитие никой не може да отрича; затова въ правото сме си да искаме отъ нежъ една по-усилена и обмислена дѣятелностъ за пробуждането на народното съзнание.

Нека нашата интелегенция да не идиализира и да не прави кули въ въздуха, а да проучи дѣйствителнитѣ, непосредствен-

нитѣ нужди на народа ни и отъ името на тѣзи нужди да заговори. Непосрѣдственнитѣ нужди на оголѣлия вече народъ да бжджтъ, азукито, съ които трѣбва да почне нашата интелегенция, ако дѣйствително съзнава призванието си. Достатъчно е тя знавала народа съ слънцето, мѣсеца и красивитѣ звѣзди, и съ това е всѣла въ масата недовѣрие къмъ науката.

Слѣзте, приятели, отъ облацитѣ! Стъпете на грѣшната земя, послушайте се да чуete, какво говори и отъ що се оплаква „невежата народна маса“! Научете жъ да знае, че нейното тегло не е божие наказание, а е резултатъ на купъ общественно-економически причини. Посочете ѝ тѣзи причини, да ги опознае, научете жъ да се организира противъ тѣхъ и само тогазъ вий ще видите тази безчувствена днесъ маса, какъ се прѣобръща на ураганъ противъ всѣки похитителъ на нейнитѣ права!

Да, само тогазъ тази маса, която носи името народъ, ще се научи да се бори заедно съ васъ, рамо до рамо, противъ всѣки тиранинъ и, когато съзнателно го катурѣ, безъ да искате, сама въ хоръ ще извика: „Слава богу!“

Страхилицу.

Какво става въ чужбина Франция

Драйфусовата афера раздвижи цѣлата страна. Политическитѣ борби отъ денъ на денъ взематъ все по горѣщъ характеръ. Стрѣмленията на всички врагове на републиката, монархисти, антисимитисти блѣснахъ съ всичката си красота. Депутатитѣ на „патриотическата лига“ Деруледъ и Марселъ Хаберъ слѣдъ погребението на Феликсъ Форя, прѣдложили на генералъ Роже съ войницитѣ да прѣвзематъ Елисейския дворець. Деруледъ и Марселъ Хаберъ били веднага арестувани. Били направени обиски на антисимитическата, патриотическата лиги и на роялиститѣ.

Хванати сж много книжа, писма отъ разни лица, между които имало отъ Естергази и отъ други монархисти. Обискъ сж направили и на Орлеанския Дукъ, като прѣтендентъ. Между хванатитѣ книжа имало писма до офицера Гонерали и до други висши офицери, съ които се поканвали да направятъ държавенъ прѣвратъ — да прѣвърнатъ републиката въ монархия.

Телеграмата на германския императоръ Вилхемъ до съпругата на Феликсъ Форя е дигнала голѣма буря въ Франция. Генералъ князъ Радцивилъ — началникъ на германската мисия, която присѣтствува на погребението, увѣрвалъ редактора на в. „La Liberté“, че императоръ е питаелъ приятелски чувства къмъ Франция.

Турция

Султана все повече и повече усилява военната си сила. Съ едно ираде се заповѣдва повикването подъ знамена баталионитѣ „Алиае“ въ 2-3 армейски корпуса. Повикването на Одринскитѣ баталиони почнжло. Въ Цариградъ били направени обиски на живущитѣ тамъ македонци. Въ Македония турцитѣ и тѣ почнжли да организуватъ комитети, които ще въспряпятствуватъ на вѣстанието. Отъ всички македонци били взети оржжията. Едни отъ албанскитѣ първенци се събирали въ Дебъръ и сж вземали рѣшение, като онова взето въ Инекъ. Независимо отъ тѣзи заявения и рѣшения на албанскитѣ първенци и въ противовѣстъ на тѣхното распореджане, албанскитѣ революционери приготвяватъ едно вѣстание, което има за цѣль албанското обединение. Антагонизма между албанци и турци е пуналъ дълбоки корени, така щото неминуемо е едно кръвопролитие по между имъ. Почнжло се събиранието на оржжията и отъ албанцитѣ,

За сега Турция трупа войскитѣ си на българската граница, като се бои ужъ отъ България да не нахлуе слѣдъ избухването на вѣстанието въ Македония. До тѣзи усиления и грамадни приготовления не сж никакъ отъ охранителенъ характеръ. Насъ ни се виждатъ тѣзи приготовления отъ друго естество.

Австро-Унгарския посланикъ е билъ на ауденция при Султана. Той му обрънжлъ вниманието върху положението на Европейскитѣ вилаети. Султана го увѣрилъ, че ще вземе бързи мѣрки (?)

Унгария

Г. Де Сцелъ е свършилъ компромиса съ опозиционнитѣ шефове. Кабинета билъ съставенъ. На 17 т. м. камарата се отвориля. Г. Де Сцелъ държалъ една политическа рѣчь, въ която излъжилъ програмата; опозиционнитѣ шефове дали съгласието си да подържатъ правителството.

Италия

Въ тази злощастна страна се води жива агитация противъ реакционитѣ проекти за свободата на печата и сдружаванията, които генералъ Пеллу прѣдставилъ на камарата. Митинги и протестации сж станжли въ Савоя, Неаполъ и въ много други градове.

Съединенитѣ Шати

Синдиката на работницитѣ рудокопи сж спечелили осемъ часовата дневна работа. Числото на рудокопитѣ ползующи се отъ това скрътяване възлиза на 250 хиляди.

Д-ръ Нейовъ като благодари на г. г. клиентитѣ си за довѣрието, което сж имали къмъ него по защитаване интереситѣ итѣ, явява имъ, че отъ 12-ий того е спрѣлъ врѣменно адвокатското си занятие и, че всичкитѣ му висящи углавни, граждански, търговски и др. дѣла ще се продължаватъ отъ другаря му г. К. Апостоловъ.

г. Сливенъ 18 февр. 99 год.

ИЗВѢСТИЕ.

Извѣствамъ на интересующитѣ че давамъ подъ наемъ дюкения си, находящъ се въ гр. Сливенъ срѣщу хаджи Димитръ хаджи Рандевъ желаящитѣ да наематъ дюкения могатъ да узнаятъ условията отъ мене **Петръ В. Поповъ**

г. Сливенъ 4 Февруари 1899 г.

3—3

ИЗВѢСТИЕ

Извѣствамъ на интересующитѣ се, че отворихъ срѣщо хотелъ „Комерсияль“ изпълнителна кантора и писалище. Приемамъ съ бърза акуратностъ и срѣщо умѣрено възнаграждение да воджъ и изпълнявамъ рѣшения и изпълнителни дѣла прѣдъ г-да сждебнитѣ приставѣ, като пишжъ и разни до всичкитѣ учрѣждения молби, въззивни, касационни жалби и прочее.

На бѣднитѣ **безплатно.**

Панайотъ А. Еловъ,

бивши секретаръ и сждебенъ приставъ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 729.

Явявамъ, че отъ двукратното публикуване настоящето ще почне и продължи 31 дни отъ продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на гр. Сливенъ:

Една къща, находяща се въ махлата „Х. Яхж“, отъ около 500 кв. метра дворно мѣсто, съ граници: Петъръ Зюмровъ, Петъръ Терзия и улица, оцѣнена за 108 лева.

Имота принадлежи на Ахмедъ Мехмедовъ отъ г. Сливенъ и ще се продаде за исплащание дълга му 108 л. по изпълнителний листъ № 6168. Продажбата ще се извърши въ канцелярията ми по правилата на чл. 104—128 отъ гражданското сждопроизводство.

Сливенъ, 12 Февруарий 1899 г.

2—1 Сждебенъ приставъ: *Д. П. Консуловъ.*

ОБЯВЛЕНИЕ № 1107

Подписаний Сждебенъ приставъ при Слив. окр. сждъ, на IV участъкъ, на основание изпълнителний листъ подъ № 7543 издаденъ отъ Слив. окр. сждъ въ полза на Д-ръ Иорданъ Ц. Нейовъ С-ие съ Костадинъ Г. Марангосовъ, за искъ 2171 лева 50 ст., и съгласно чл. чл. 903—950 отъ Граждан. сждопроизводство, обявявамъ съ настоящето си на интересующитѣ се лица, че на 20/II 1899 година въ 10 часа прѣди пладнѣ ще продавамъ въ канцелярията си слѣдующия дължниковъ движимъ имотъ:

1 Една печатарска машина „Ексулзиоръ“, заедно съ деветдѣсетъ и седемъ каси отъ разни видове букви на тяжесть (8000) килограма оцѣнена за (2000) лева; 2 Една печатарска машина „Американка“ № 3 оцѣнена за (300) лева.

Продажбата ще се почне отъ първоначал. оцѣнка, дадена при описа за всѣкой прѣдмѣтъ. Желаящитѣ да купятъ тия имоти могатъ да се явяватъ на мѣстопродажбата въ означения горѣ денъ за да прѣглеждатъ продаваемитѣ имоти и взематъ участие въ наддаванието.

г. Ямболъ 1899 година.

1—1 Сждебенъ приставъ: *Ч. Георгиевъ.*

Редакторъ-издатель: **Д. Димитровъ.**